

Det sidste Lovforslag, jeg skal have den Ære at omtale, er *Forslag til Lov om Udredelse af Hofpensioner ved Tronskifte*. Det er af en ganske særlig Art, idet det tilsigter at træffe en endelig Ordning med Hensyn til hele Hofpensionsforholdet. Den hidtil fulgte Lovgivningspraksis med Hensyn til Pensionering af eller Understøttelse for de Hofembedsmænd eller saadannes efterladte, som har været lønnede, pensionerede eller understøttede af den ved en regerende Konges Død ophørte Civilliste, hviler paa Bestemmelserne i § 2 i Pensionslovene af 5. Januar 1851 og 24. Februar 1858. Det fastsættes i disse, at ved Tronskifte eller ved de forinden 5. Januar 1851 fastsatte Apanagers Ophør bestemmes det hver Gang ved særlig Lov, hvilke Pensioner Statskassen i den Anledning skal udrede. Herved forpligtes Staten ikke til Pensioner og Understøttelser af visse bestemte Størrelser, men denne Bestemmelse er blevet autentisk fortolket gennem en nu ret langvarig Lovgivningspraksis. Denne Lovgivningspraksis, der er fulgt saavel ved Kong Frederik den Syvendes som ved Kong Christian den Niendes Død, er den samme, som har faaet Udtryk i det Lovforslag, jeg for et Øjeblik siden havde den Ære at fremsætte. Praksis har steds været den, at man har pensioneret de vedkommende Hofembedsmænd samt saadanne Hofbetjente, som har haft en Tjenestetid af mindst 10 Aar under Civillisten, i det væsentlige efter de gældende Pensionsloves Regler, og endvidere har man overtaget de Pensioner og livsvarige Understøttelser til forhenværende Hofembedsmænd og Hofbetjente, som har været afholdte af den afdøde Konges Civilliste. Endelig har man udredet Understøttelser en Gang for alle, beregnede efter vedkommendes Tjenestetid, til de fast ansatte Betjente, som har haft en Tjenestetid af under 10 Aar. Alt naturligvis under den Forudsætning, at de paagældende ikke er overgaaet i tilsvarende Tjeneste under den derefter regerende Konges Civilliste.

Denne Tradition er altsaa uvægerligt fulgt, lige siden vi fik vor fri Forfatning, men ligesaa uvægerligt er der ved hvert Tronskifte, ja, allerede den Gang man i Aarene 1856—58 forhandlede om Monarkiets Pensionslov, opdukket det Spørgsmaal, om man dog ikke kunde faa

en fast Ordning af hele dette Forhold, en Ordning, som bedre end den hidtil fulgte stemmede med konstitutionelle Grundsætninger og Statskassens Tarv. Det er nemlig ganske øjensynligt, at denne Ordning, som altsaa er hjemlet ved den tidligere Lovgivningspraksis, har store og iøjnefaldende Mangler og betegner et Princip, eller rettere sagt en Mangel paa Princip, som vi i øvrigt slet ikke kender i hele vor Pensionsordning. Forholdet er nemlig dette, at hvem Kongen antager eller afskediger under Civillisten, og hvilken Løn han giver Tjenestemændene under Civillisten, er noget, som hverken Regeringen eller Rigsdagen har den fjerneste Indflydelse paa, men som Kongen selvfølgelig kan foretage sig ganske frit og uhindret. Men ikke desto mindre medfører disse fuldkommen frie Dispositioner betydelige Forpligtelser for Statskassen, idet efter den hidtil fulgte Praksis samtlige de Tjenestemænd, der ved Tronskiftet befinder sig i den afdøde Konges Tjeneste, bliver at pensionere af Staten efter Pensionslovens Regler, for saa vidt de ikke overgaar i den nye Civillistes Tjeneste. Man vil altsaa se, at Regering og Rigsdag savner enhver Adgang til at øve Indflydelse paa, hvilke Byrder der skal paadrages Statskassen paa Grund af dette Forhold. Det er klart nok, at en saa aabenlyst mangelfuld Ordning ikke har kunnet bestaa uden at afføde talrige Forsøg paa at faa den afløst af en mere tilfredsstillende Ordning, og det, Forsøgene er gaaet ud paa, har da stadig været dette, at man vilde have en fast Ordning, noget bestemt at gaa efter, saaledes at man kunde vide, hvor store de Forpligtelser var, som blev paaførte Staten. Allerede under de Forhandlinger, der, som jeg for omtalte, gik forud for Monarkiets Pensionslov af 1858, forsøgte Regeringen at faa indført en Regel om, at Statskassen for al Fremtid skulde være forpligtet til at pensionere samtlige de ved Tronskifte afskedigede Hof tjenestemænd efter den almindelige Pensionslovs Regler. Men som De vil se, gik dette Forslag kun ud paa at fæstne i dens fulde Udstrækning den tidligere fulgte Ordning uden at fastsætte Begrænsninger, som kunde indeholde nogen Betryggelse for Statskassen,